

herskende i de senere Tider. Jeg synes, at det alt for ofte har været disse Fribytterbevægelser indenfor Arbejderkredsene, der har brudt igennem de Skranker, som Arbejdernes egne Organisationer har rejst, at det alt for ofte er dem, der er kommet til at staa med Palmerne i Hænderne ved den endelige Udgang af Striden. Jeg tror ikke, det er heldigt, at sligt sker.

Jeg kommer saa endelig — for at vende tilbage til Statsfinanserne — til den meget store Statsgæld: Statsgælden tumles der med paa højst forskellig Maade. Somme Tider er man ved at synke lidt i Knæ overfor dens Størrelse; det var den højtærede Finansminister lige ved, da han sidste Gang talte om den. Men vi kan ogsaa høre Røster, der siger: Aa, det er ikke saa farligt, thi Pengenes Værdi er blevet mindre, og Statsgældens Stigning er i Virkeligheden ikke nogen Stigning, naar vi tager alle Forhold i Betragtning. Jo, det er en ganske alvorlig Stigning, der har fundet Sted i vor Statsgæld. Den er steget fra de godt 360 Mill. Kr., den var den 31. Marts 1914, til de 919 Mill. Kr., den vil være den 31. Marts 1920. Og dette udtrykker endda kun ufuldkomment Byrdens voksende Størrelse. Vi maa nemlig erindre, at Forrentningsvilkaarene for den nystiftede Gæld er saa meget tungere end for den tidligere stiftede, og at delvis ogsaa Afdragsvilkaarene er blevet sværere. I 1913—14 var Gældsbyrden i Forretning og regelmæssige, stipulerede Afdrag kun 14 132 000 Kr.; paa Finanslovsforslaget for 1920—21 fremtræder den som ca. 45³/₄ Mill. Kr. plus ¹/₄ Mill. Kr. paa det Rask-Ørstedeske Fond, altsaa ca. 46 Mill. Kr. Men dette udtrykker heller ikke hele den Byrde, vi kommer til at bære i de kommende Aar, thi vi maa erindre, at i September 1922 begynder Afdraget paa Laanet paa de 120 Mill. Kr., og det er et meget kraftigt Afdrag, 6 Mill. Kr. om Aaret. Vi kommer da op paa en Gældsbyrde i Forrentning og regelmæssige Afdrag paa ca. 51¹/₂ Mill. Kr. eller ca. 3¹/₃ Gange saa meget som i 1913—14. Og man kan aldeles ikke slaa sig til Taals med, at det stemmer i det hele taget med den Forskydning, der er foregaaet med Værdiforholdene her i Landet. Naar vi nemlig ser den statistiske Opgørelse af Formueforholdene efter Formueskatteansættelsen for 1918—19, vil det vise sig, at Stigningen der kun er fra 5 104 Mill. Kr. i 1913 til 8 570 Mill. Kr. i 1917, hvilket er meget langt fra at være en Fordobling. Vi skal altsaa ikke glemme, at der

her er blevet lagt en meget tung, ja en uforholdsmæssig Byrde paa os, en Byrde, som vi kommer til at slæbe med ogsaa i de nedadgaaende Tider, der ganske sikkert vil komme. Men vi maa ogsaa, rent statsfinansielt set, huske paa, hvor skrøbeligt et Grundlag det i Virkeligheden er, vi bygger vore Statsfinanser paa. Det er kun et forholdsvis ringe Antal Personer, der bærer Halvdelen af vor meget store Indkomst- og Formueskat, og det er jo ikke saaledes, at dette ringe Antal Personer virkelig ogsaa har Halvdelen af Landets Indtægter eller Formuer. At de bærer Halvdelen af Skatten, beror derpaa, at deres Skatteprocent er adskillige Gange højere, end den er paa de lavere Skatteintrin. Det er særlig disse meget høje Indtægter, som giver de store Skattebeløb paa Grund af, at Progressionen, at Procentstigningen er blevet saa overordentlig glubsk i de senere Aar. Og her er det, at Skrøbeligheden ligger, thi disse meget store Indtægter er allerede i rivende Aftagen. Den Statistik, som knytter sig til Skatteansættelserne for Skatteaaret 1918—19, og som altsaa bygger paa Forholdene i 1917, hvor der sikkert var flere store Indtægter, end der er nu, viser, at der i 1916 var 3 200 Skatteydere, som havde en Indtægt af over 50 000 Kr., men at der i 1917 kun var ca. 2 500. Og gaar vi op til de allerhøjeste Indtægter, dem over ¹/₂ Mill. Kr. — det er jo særlig der, de høje Procenter tager fat, med vældige Spring endda —, saa var der i 1916 155 Skatteydere med saadanne Indtægter, men i 1917 kun 83. Det ses altsaa, at jo højere vi kommer op i Indtægterne, desto stærkere aftager Tallet paa de store Skatteydere. Der er ingen Tvivl om, at dette vil fortsætte sig i stigende Grad, efterhaanden som Krigskonjunkturerne svinder og de uundgaaelige Vanskeligheder indfinder sig. En Forudbedudelse af dette er det stærke Fald paa Børspapirer. Det er der, Symptomet først viser sig, men der er ingen Tvivl om, at det vil komme igen paa flere og flere Omraader, og det er af meget stor Betydning for vore Statsfinanser, saa længe de hviler saa ganske væsentligt, som de gør, paa dette skrøbelige Grundlag af de højestbeskattede. Jeg siger ikke dermed, at man ikke vedblivende maa beskatte disse med en meget væsentlig højere Procent end dem, som har de ringere Indtægter og Formuer; det maa man selvfølgelig, og det har jeg altid været Talsmand for, men det gaar ikke an at bygge vore Statsfinanser i det hele i saa overvejende Grad